

Kwaliteitskader Samen Opleiden in de Onderwijsregio

en werkwijze peer review

Ontwikkelingsgerichte Peer Review:

*kwaliteitsontwikkeling van Samen Opleiden in de
Onderwijsregio*

Landelijke Bijeenkomst Onderwijsregio's
18 juni 2026

Miranda Timmermans & Mirella Verspiek

www.platformsamenoopleiden.nl

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren is een
initiatief van de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, VH en UNL

Centrale vragen

- Hoe ga je om met de Kwaliteit van Samen Opleiden in de Onderwijsregio: de vier waarborgen
- Wat houdt de Ontwikkelingsgerichte Peer Review Samen Opleiden in de Onderwijsregio in?
- Welke handvatten zijn er voor de wijze waarop je de ontwikkelingsgerichte peer review in de onderwijsregio vorm kan geven?

OPZET

- Introductie op OPR in de Onderwijsregio
- Werkwijze Ontwikkelingsgerichte Peer Review (OPR)
- Ondersteuning Platform Samen Opleiden & Professionaliseren
- Reacties en feedback ophalen
- Afronding

VOORAF

1. Diversiteit aanwezig
2. Work in Progress!
3. *Niet* verwarren met Kwaliteitskader NAPL

Introductie op OPR in de Onderwijsregio

Waar komen we vandaan?

- Sinds 2021
- In regeling voor Samen Opleiden
- Ontwikkelingsgerichte Peer Review
= voorwaarde voor financiering
- Kwaliteitskader is onderlegger
- Kwaliteitskader is ook onderlegger
'Erkenning' Aspirant Partnerschappen

Kwaliteitskader Samen Opleiden in de Onderwijsregio

en werkwijze peer review

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

Onderwijsregio:

Binnen een onderwijsregio werken schoolbesturen, vakbonden en beroepsgroep, lerarenopleiding, gemeenten en andere partijen samen en delen ze kennis rond het **werven, matchen, opleiden begeleiden & professionaliseren van leraren**. Deze krachtenbundeling leidt tot sterker beleid op dit vlak en is essentieel om het huidige lerarentekort te kunnen terugdringen.

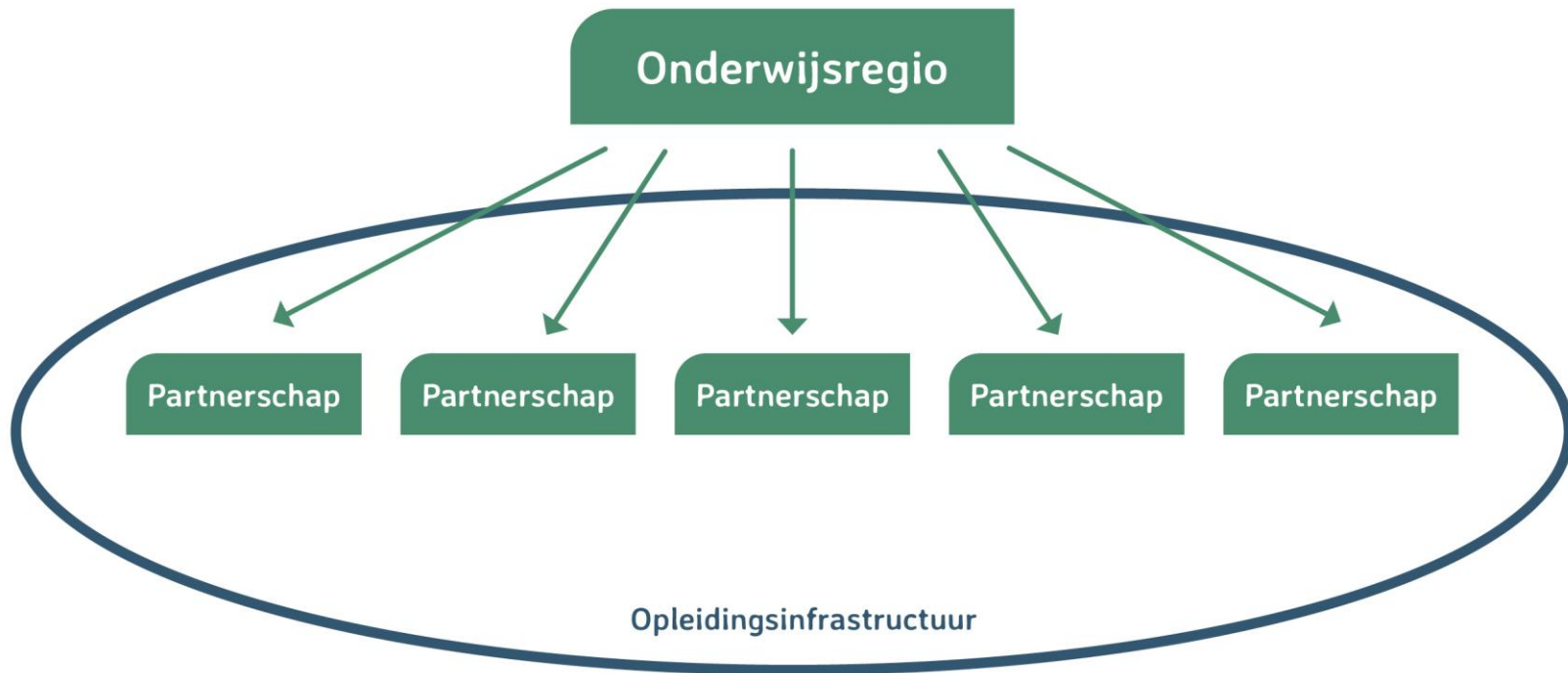

Partnerschap Samen Opleiden

In de context van Onderwijsregio's definiëren we een partnerschap als een 'samenwerkingsverband van lerarenopleidingen, schoolbesturen en scholen dat binnen een Onderwijsregio eigenaarschap neemt voor het Samen Opleiden van aankomende leraren'.

In een Onderwijsregio dragen één of meerdere partnerschappen zorg voor de opleidingsinfrastructuur.

WAARBORGEN VOOR KWALITEIT SAMEN OPLEIDEN

Lerende leraar

Leeromgeving

Organisatie

Kwaliteitscultuur

Kwaliteitscultuur

Waarborg 1: lerende leraar

Het partnerschap heeft een gezamenlijk en gedragen beeld van het beroep van leraar en heeft dat vertaald in een visie op het leren en opleiden van aankomende leraren.

Waarborg 2: leeromgeving

Het partnerschap heeft op basis van de visie op en het faciliteren van het leren van de leraar een passende, samenhangende en consistente leeromgeving gerealiseerd. Deze leeromgeving ondersteunt aankomende leraren in hun leer- en ontwikkelproces. Er is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid, verbinding tussen theorie en praktijk, en samenhang en verbinding tussen het leren op het opleidingsinstituut en op de werkplek

Waarborg 3: organisatie

Het partnerschap heeft de verantwoordelijkheden en benodigde competenties van de belangrijkste actoren afgestemd, vastgelegd en ingebed in organisatiestructuren en HRM, zowel binnen het partnerschap als - waar nodig - in de Onderwijsregio. Deze structuren vormen een adequate basis voor het realiseren van de gezamenlijke uitgangspunten en de daarmee samenhangende leeromgeving.

Waarborg 4: kwaliteitscultuur

In een kwaliteitscultuur is er sprake van collectief ervaren eigenaarschap van kwaliteit. Er wordt vanuit een gedeelde visie in een open dialoog met alle actoren gewerkt aan het oog hebben voor kwaliteit, de verantwoording én voor de verbetering van kwaliteit van het Samen Opleiden. Uitgangspunt bij het creëren van een kwaliteitscultuur is dat het partnerschap, het goede, zoals geformuleerd bij waarborg 1, 2 en 3, uitvoert en daarin goed wil zijn. Aan dat gesprek, waarin het geven en ontvangen van feedback centraal staat, nemen alle betrokkenen (ook aankomende leraren) deel. Er wordt in de gesprekken gebruikgemaakt van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens die systematisch en cyclisch zijn verzameld.

UITGANGSPUNT

De onderwijsregio is verantwoordelijk voor de kwaliteit van samen opleiden in haar opleidingsinfrastructuur.

EIGENAARSCHAP

1. eigenaarschap op onderwijsregio-niveau: hier gaat het om eigenaarschap van het geheel van processen; aanspreekpunt zijn voor het kwaliteitskader, verantwoorden, organiseren, samenvatten en samenvakken: governance.

Eindverantwoordelijk voor kwaliteit samen opleiden

2. eigenaarschap op partnerschapsniveau: dit noemen we 'inhoudelijk eigenaarschap'.

Verantwoordelijkheid voor kwaliteit en uitvoering samen opleiden

DOEL OPR

Doel van de ontwikkelingsgerichte peer review is kwaliteitsborging en kwaliteitsontwikkeling op **SAMEN OPLEIDEN** in de opleidingsinfrastructuur van de onderwijsregio.

Werkwijze Ontwikkelingsgerichte Peer Review

OPDRACHT: Reacties noteren op 'werkblad'

Luister naar de presentatie van de werkwijze OPR:

- Wat spreekt je aan? Wat vind je sterk?
- Wat spreekt je minder aan? Waar heb je twijfels bij?
- Wat is nog onduidelijk ten aanzien van de werkwijze OPR?
- Wat wil je ons nog meegeven?

Het proces

1. Voorbereidende fase
2. Uitvoerende fase
3. Afrondende fase

1. Voorbereidende fase

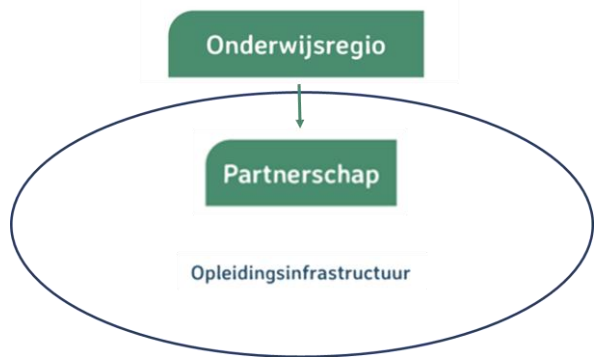
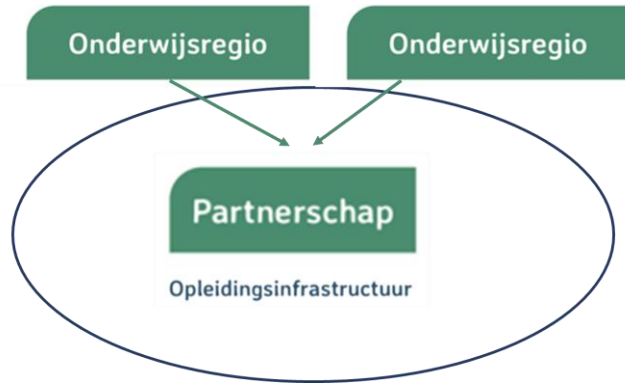
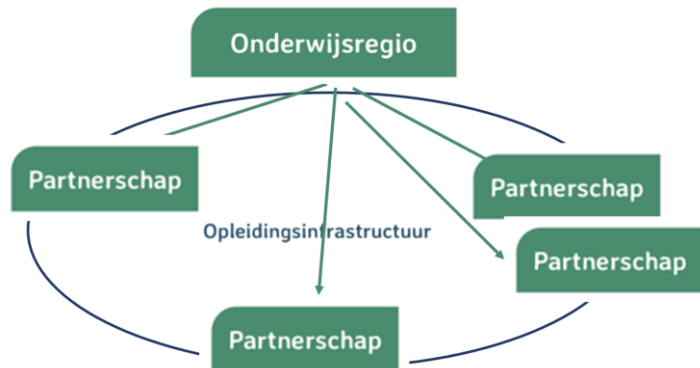
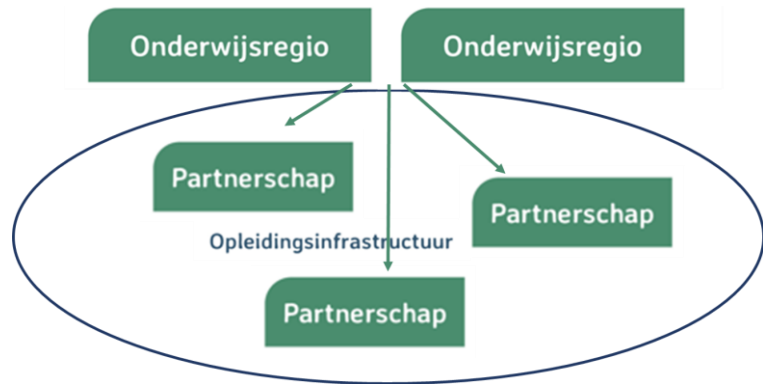
- ☐ Schrijven Kritische reflectie
- ☐ Formuleren vraagstuk / thema
- ☐ Uitnodigen van collega's ontvangende onderwijsregio
- ☐ Samenstelling bezoekende panel
- ☐ Programma peer review bezoekdag

2. Uitvoerende fase

- ☐ Peer Reviewdag met rijke leerzame gesprekken
- ☐ Analyse van en/of feedback op en/of nieuwe ideeën ten behoeve van vraagstukken/thema's
- ☐ Van en met elkaar leren

3. Afrondende fase

- ☐ Verslag door ontvangende Onderwijsregio, feedback door bezoekend panel
- ☐ Actiepunten voor komende vier jaar voor alle partnerschappen/gehele Onderwijsregio
- ☐ Bezoekend panel noteert voor zichzelf leerpunten en inzichten

ONDERWIJSREGIO

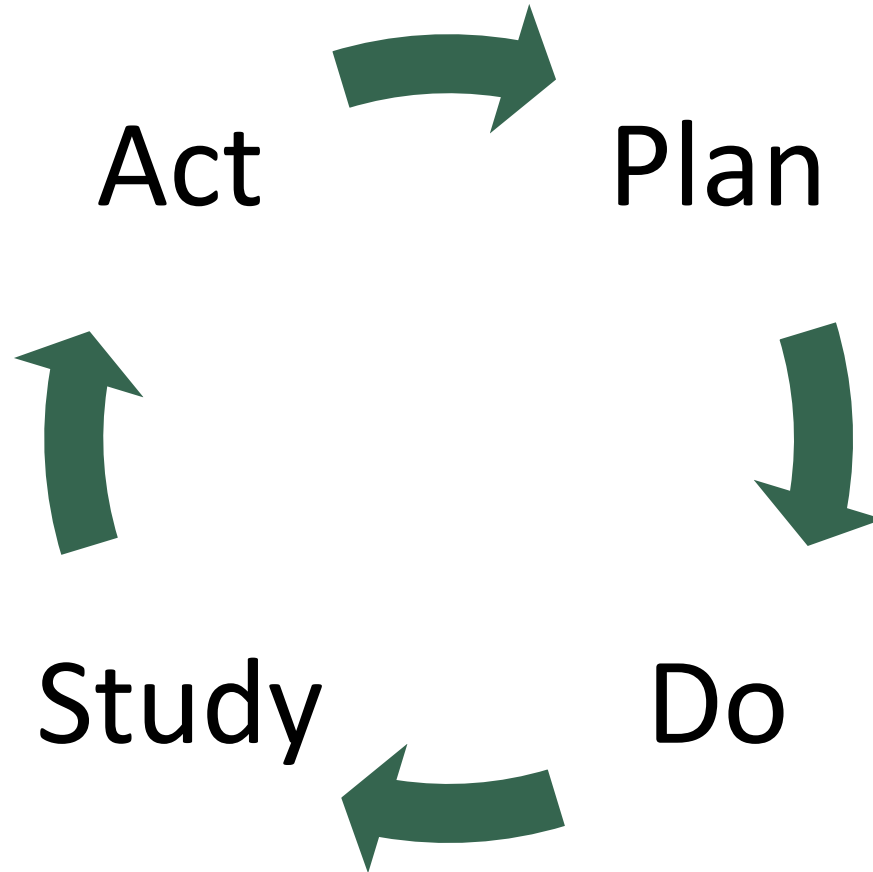
Ontwikkelingsgerichte Peer Review

Partnerschap 1	Partnerschap 2
PARTNERSCHAP: EXPERT EVALUATIE BASISKWALITEIT (landelijk)	PARTNERSCHAP: EXPERT EVALUATIE BASISKWALITEIT (landelijk)
PARTNERSCHAP: diverse instrumenten, integraal vanuit kwaliteitskader...tot nu toe bv ook OPR	PARTNERSCHAP: diverse instrumenten, integraal vanuit kwaliteitskader...tot nu toe bv ook OPR
Per bestuur: dialoog over resultaten per school...diverse werkwijzen	Per bestuur: dialoog over resultaten per school...diverse werkwijzen
Per partnerschool: Kwaliteitscyclus– eigen instrumenten, audits, scan opleidingsschool, etc.	Per partnerschool: Kwaliteitscyclus– eigen instrumenten, audits, scan opleidingsschool, etc.

ELEMENTEN

- Keuze centrale vraagstuk / thema
- Kritische Reflectie
- Peer Reviewdag
- Procesbegeleider
- Betrokkenheid partnerschappen
- Wederkerig Leren

BASIS

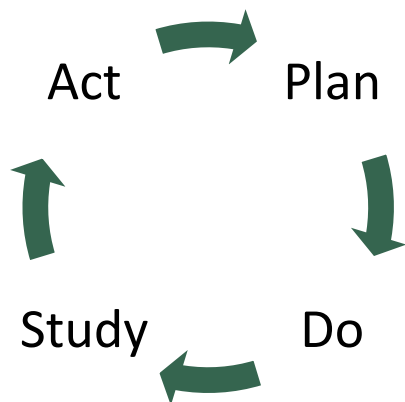

VRAAGSTUKKEN / THEMA'S

De ontvangende Onderwijsregio formuleert met haar partnerschap(pen) **vraagstukken / thema's** waarover ze met het bezoekend panel van gedachten wil wisselen.

De vraagstukken sluiten aan bij de fase van de PDSA kwaliteitscyclus van de Onderwijsregio.

Het is een vraagstuk/thema dat alle partnerschappen/de gehele opleidingsinfrastructuur raakt.

Plan Fase: Centraal staat het ontrafelen van het vraagstuk, de vraag achter de vraag te achterhalen en samen te komen tot een invulling van mogelijke acties (invulling aan de do fase).

Study fase: Centraal staat hier het samen reflecteren op de in gang gezette ontwikkeling en op de tussenproducten en te bevragen op bereikte resultaten: zitten we op de goede weg en waar kunnen/moeten we bijstellen?

Act Fase: Centraal staat hier het samen reflecteren op de gerealiseerde opbrengsten, tips ter aanscherping en/of adviezen voor verbreding en bekijken van mogelijke vervolgstappen.

KRITISCHE REFLECTIE

- Korte schets van de Onderwijsregio (omvang, structuur, eigenheid) en het Samen Opleiden daarbinnen (positionering, ambitie, uitdagingen).
- Het vraagstuk /thema plus de vraag aan het bezoekend panel, kernachtig geformuleerd.
- Kritische reflectie is gebaseerd op de **vier waarborgen**: Need to know informatie voor bezoekend panel om een betekenisvolle bijdrage te kunnen leveren en het vraagstuk/thema in te kunnen duiden.

PEER REVIEWDAG

Tijdens het **bezoek** bespreken de betrokkenen uit de partnerschappen van de ontvangende Onderwijsregio en het bezoekend panel de kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling in een **open dialoog**.

De vorm waarin de open dialoog gegoten wordt, wordt bepaald op basis van het gekozen vraagstuk / thema.

Afhankelijk van de vraag (P(D)SA) komen ze tot en analyse, verbeterpunten en aanscherpingen of een nieuw aan te pakken vraagstuk / thema.

Het bezoekend panel wordt in overleg samengesteld op basis van expertise op het gekozen vraagstuk / thema.

PROCESBEGELEIDER

T.b.v. kwaliteitsborging wordt er gewerkt met een **onafhankelijke procesbegeleider**, die goed zicht heeft op de kwaliteit van Samen Opleiden en op de waarborgen van het kwaliteitskader Samen Opleiden in de Onderwijsregio.

De procesbegeleider is geschoold in de benodigde reviewcompetenties (open dialoog voeren, procesgang bewaken) en kalibreert met enige regelmaat om de kwaliteit van de ontwikkelingsgerichte peer reviews te borgen.

Ondersteuning Platform Samen Opleiden & Professionaliseren

ROL VAN PLATFORM SO&P

- Uitwerken Werkwijze OPR, met experts, met input van stakeholders en op basis van uitproberen van eerste opzet
- Informeren over de Werkwijze OPR (webinars, sessies op congressen etc.)
- Organiseren van de Werkwijze OPR
- Ondersteuning door Experts
- Professionalisering van de Procesbegeleiders

AFRONDING

26 november: informatiebijeenkomst OPR & Expert Evaluatie

Basiskwaliteit

www.platformsamenopleiden.nl

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren is een
initiatief van de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, VH en UNL